

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

zo 7. decembra 2004^{*}

Vo veci T-240/02,

Koninklijke Coöperatie Cosun UA, so sídlom v Breda (Holandsko), v zastúpení:
M. Slotboom, N. Helder a J. Coumans, advokáti,

žalobca,

proti

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: X. Lewis, splnomocnený zástupca,
za právnej pomoci F. Tuytschaever, advokát, s adresou na doručovanie
v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie REM 19/01 z 2. mája 2002, ktorým bola žiadosť o odpustenie dovozného cla podaná Holandským kráľovstvom v prospech žalobcu vyhlásená za neprípustnú [*neoficiálny preklad*],

^{*} Jazyk konania: holandčina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(piata komora),

v zložení: predsedníčka komory P. Lindh, sudcovia R. García-Valdecasas
a K. Jürimäe,

tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. septembra 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

Spoločná organizácia trhu v sektore cukru

- 1 Nariadenie Rady (EHS) č. 1785/81 z 30. júna 1981 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 177, s. 4, ďalej len „základné nariadenie“) upravuje predovšetkým výrobu, dovoz a vývoz cukru. Zavádza okrem iného systém výrobných kvót, ktoré v zmysle pätnásteho odôvodnenia tohto nariadenia predstavujú spôsob, ktorý zabezpečí, aby sa výrobcom platili ceny Spoločenstva a aby mali odbyt pre svoju produkciu.

- 2 Článok 24 základného nariadenia stanovuje v rámci tohto systému kvót na každý hospodársky rok (ktorý začína 1. júla jedného roka a končí 30. júna ďalšieho roka) základné množstvá „cukru A“ a „cukru B“, ktoré každý členský štát rozdelí medzi výrobcami cukru so sídlom na jeho území. Výrobným podnikom sa tak prideli na každý hospodársky rok kvóta A a kvóta B. Akékoľvek množstvo cukru vyrobeného nad rámec týchto kvót sa nazýva „cukor C“ alebo „cukor, ktorý presahuje kvótu“.

- 3 Podmienky na odpredaj cukru závisia od jeho kvalifikácie. Na cukor A a na cukor B sa použijú rôzne podporné mechanizmy, ktoré predvída základné nariadenie, pričom v prípade cukru A sa poskytujú zvýšené záruky (zaručené intervenčné ceny a podpora vývozu vo forme výrobných náhrad) v porovnaní s cukrom B (iba výrobné náhrady pri vývoze).

- 4 Na cukor C sa nevzťahuje ani systém podpory cien, ani výrobné náhrady pri vývoze. Okrem toho cukor C sa nemôže odpredať v rámci Spoločenstva, a preto sa musí predať mimo Spoločenstva na svetovom trhu. Článok 26 základného nariadenia v tomto ohľade stanovuje:

„1. ... cukor C, ktorý sa nepreniesol..., sa nesmie odpredať na vnútornom trhu Spoločenstva a musí sa bez ďalšieho spracovania vyviezť do 1. januára nasledujúceho po konci príslušného hospodárskeho roka.

...

3. Podrobné pravidlá uplatňovania tohto článku sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 41.

Tieto pravidlá ustanovia najmä poplatok vyberaný za cukor C..., uvedený v ods. 1, vo vzťahu ku ktorému nebol poskytnutý dôkaz v stanovenom termíne, že bol vyvezený bez ďalšieho spracovania v stanovenej lehote.“ [neoficiálny preklad]

- 5 Nariadenie Komisie (EHS) č. 2670/81 zo 14. septembra 1981 ustanovujúce podrobné vykonávacie pravidlá výroby cukru, ktorá presahuje kvótu (Ú. v. ES L 262, s. 14; Mim. vyd. 03/005, s. 85), uvádza podmienky, za ktorých sa vývoz cukru C považuje za uskutočnený. Článok 1 tohto nariadenia v znení nariadenia Komisie (EHS) č. 3892/88 zo 14. decembra 1988, ktorým sa mení dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2670/81 (Ú. v. ES L 346, s. 29; Mim. vyd. 03/008, s. 157), stanovuje:

„1. Vývoz uvedený v článku 26 ods. 1 [základného] nariadenia sa považuje za uskutočnený, pokiaľ:

- a) cukor C... [je] vyvezen[ý] z členského štátu, na území ktorého bol... vyroben[ý];

- b) príslušný členský štát uvedený pod písmenom a) prevzal vývoznú deklaráciu pred 1. januárom, ktorý nasleduje po konci hospodárskeho roku počas ktorého bol... cukor C... vyroben[ý];

- c) cukor C... opustil... colné územie Spoločenstva najneskôr v lehote 60 dní po 1. januári ako je uvedené pod písmenom b);

- d) výrobok bol z členského štátu uvedeného pod písmenom a) vyvezený bez náhrady alebo odvodu...

Okrem prípadu vyššej moci, pokiaľ nie sú splnené všetky podmienky ustanovené v prvom pododseku, príslušné množstvo cukru C... sa považuje za predané na vnútornom trhu.

V prípade vyššej moci prijme príslušná agentúra členského štátu, na ktorého území bol... cukor C... vyrobený, opatrenia nevyhnutné vzhľadom k okolnostiam, ktoré vznikli príčinami príslušnej strany.“

- 6 Článok 3 nariadenia č. 2670/81 zmenený a doplnený článkom 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 3559/91 zo 6. decembra 1991, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2670/81 (Ú. v. ES L 336, s. 26; Mim. vyd. 03/012, s. 131), stanovuje:

„1. Príslušný členský štát uvalí poplatok na tie množstvá, ktoré sa v zmysle článku 1 ods. 1 odpredali na vnútornom trhu, a to do sumy:

- a) za cukor C na 100 kilogramov:

— najvyššiu možnú dovoznú daň na 100 kilogramov bieleho alebo surového cukru platnú počas obdobia zahŕňajúceho hospodársky rok, počas ktorého sa príslušný cukor vyrobil a šesť mesiacov nasledujúcich po tom hospodárskom roku, a

— 1 ECU;

...

4. V prípade množstiev cukru C..., ktoré sa pred vyvezením zničili alebo poškodili bez možnosti ich náhrady, za okolností uznaných príslušným orgánom príslušného členského štátu za prípad zásahu vyššej moci, sa zodpovedajúce množstvo uvedené v odseku 1 neodvádza.“

Ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní v colnej právnej úprave Spoločenstva

- 7 Právna úprava Spoločenstva v oblasti ciel predvída možnosť úplného alebo čiastočného vrátenia alebo odpustenia vyrubených vývozných alebo dovozných ciel alebo odpustenie colného dlhu. Podmienky na vrátenie alebo odpustenie cla stanovuje článok 13 nariadenia Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 175, s. 1), zmenený a doplnený nariadením Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986 o zmene nariadenia č. 1430/79 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 286, s. 1). Odsek 1 tohto ustanovenia znie:

„Dovozné clo môže byť vrátené alebo odpustené aj v osobitných prípadoch..., ktoré vyplývajú z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby.

...“ [*neoficiálny preklad*]

- 8 Článok 14 nariadenia č. 1430/79 upresňuje, že ustanovenie článku 13 sa rovnako použije aj na vrátenie alebo odpustenie vývozného cla.
- 9 V zmysle článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1430/79 sa pod pojmom „dovozné clo“ rozumie „clo a platby s rovnocenným účinkom, ako aj poľnohospodárske odvody a iné platby pri dovoze zavedené v súlade so Spoločnou poľnohospodárskou politikou alebo v súlade s osobitnými opatreniami uplatňovanými na základe článku 235 Zmluvy ES [teraz článok 308 ES] na určitý tovar, ktorý je výsledkom spracovania poľnohospodárskych výrobkov“ [*neoficiálny preklad*].
- 10 V zmysle článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1430/79 pojem „vývozný clo“ zahŕňa „poľnohospodárske odvody a iné platby pri vývoze zavedené v súlade so Spoločnou poľnohospodárskou politikou alebo v súlade s osobitnými opatreniami uplatňovanými na základe článku 235 Zmluvy ES na určitý tovar, ktorý je výsledkom spracovania poľnohospodárskych výrobkov“ [*neoficiálny preklad*].

Skutkové okolnosti

- 11 Žalobca je družstvo so sídlom v Holandsku a v hospodárskych rokoch 1991/1992 a 1992/1993 vyrábala cukor C. V období medzi 10. februárom a 23. septembrom 1993 so sprostredkovaním svojej dcérskej spoločnosti Limako Suiker BV predal spoločnosti Django's Handelsonderneming určité množstvo cukru C určené na vývoz do Chorvátska a Slovinska. V obdobiach medzi 22. júlom a 16. augustom 1993 a medzi 26. augustom a 24. septembrom 1993 žalobca predal cukor C určený na vývoz do Maroka spoločnostiam NV Voeders SA Aliments Serry a Sieger BV.

- 12 Holandská finančná informačná a vyšetrovacia služba (ďalej len „FIOD“) požiadala 24. júna 1993 Hoofdproduktschap Akkerbouw (ďalej len „HPA“), orgán, ktorý je v Holandsku príslušný pre uplatňovanie predpisov o spoločnom organizovaní trhov vrátane trhu cukru o informácie v rámci vyšetrovania v súvislosti s Django's Handelsonderneming. FIOD dostala od HPA informácie o nedostatkoch colných dokumentov týkajúcich sa vývozu cukru C. FIOD s ohľadom na prebiehajúce vyšetrovanie požiadala HPA o rezervovaný postoj voči žalobcovi. Zistenie nedostatkov vo vývozných dokumentoch, ktoré dostala HPA, viedli k začatiu súdneho vyšetrovania proti Django's Handelsonderneming z dôvodu podvodu.
- 13 V júni a v auguste 1993 sa HPA obrátila na žalobcu a na jeho dcérsku spoločnosť Limako Suiker a informovala ich o nesprávnom opečiatkovaní colných dokumentov týkajúcich sa tovaru určeného do Chorvátska a do Slovinska. V októbri 1993 HPA dostala nesprávne opečiatkované tlačivá vzťahujúce sa na dodávky cukru C do Maroka.
- 14 Dňa 14. októbra 1993 holandské úrady poskytli žalobcovi zoznam čísiel vývozných tlačív, pri ktorých nebol dokázaný vývoz mimo Spoločenstva.
- 15 Dňa 25. apríla 1994 HPA vyzvala žalobcu na zaplatenie sumy 6 284 721,03 holandských guldenov (NLG) z dôvodu, že žalobca nedokázal, že určité množstvo cukru C opustilo územie Spoločenstva do miesta určenia v Chorvátsku, v Slovinsku a v Maroku. Suma tohto poplatku bola 13. júna 1994 z dôvodu chyby pri pôvodnom počítaní znížená na 6 250 856,78 NLG, čo predstavuje 2 836 515,14 eur.

- 16 Žalobca podal 18. mája 1994 sťažnosť na HPA proti vyrubeniu poplatku. HPA túto sťažnosť zamietla 19. júna 1995. Žalobca podal 14. júla 1995 žalobu proti tomuto rozhodnutiu o zamietnutí na College van Beroep voor het bedrijfsleven (Rada pre hospodárske spory, ďalej len „CBB“).
- 17 Dňa 24. apríla 1995 podal žalobca na HPA žiadosť o odpustenie vymáhaného cla na základe článku 239 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), a článku 905 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, zavádzajúceho ustanovenia pre vykonávanie nariadenia č. 2913/92 (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3). Dňa 6. augusta 2001 podalo Holandské kráľovstvo na Komisiu žiadosť o odpustenie dovozného cla v prospech žalobcu.
- 18 Komisia prijala 2. mája 2002 rozhodnutie REM 19/01, ktorým bola žiadosť o odpustenie dovozného cla podaná Holandským kráľovstvom v prospech žalobcu vyhlásená za neprípustnú [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Na základe tohto rozhodnutia HPA 6. júna 2002 oznámila žalobcovi, že jeho žiadosť o odpustenie cla je neprípustná.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 19 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 9. augusta 2002 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

- 20 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania. V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Súd prvého stupňa vyzval Komisiu, aby predložila určité dokumenty. Komisia tejto výzve vyhovelá v určenej lehote.
- 21 CBB predložila rozhodnutím z 9. júna 2004 doručeným Súdneho dvoru 11. júna dve prejudiciálne otázky na základe článku 234 ES (vec Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04) v súvislosti s konaním prebiehajúcim medzi žalobcom a HPA, ktorého predmetom je poplatok vyrubený žalobcovi z dôvodu nevyvezenia predmetného cukru C. Prvou z týchto otázok sa CBB pýta Súdneho dvora, či v prípade, ak sa možnosť odpustenia cla na základe článku 13 nariadenia č. 1430/79 neuplatňuje na poplatky za cukor C, sú základné nariadenie a nariadenie č. 2670/81 neplatné z dôvodu spravodlivého zaobchádzania s ohľadom na nemožnosť vrátenia alebo odpustenia dotknutého poplatku. Druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora na prípadné dôsledky neplatnosti týchto nariadení na vymáhateľnosť poplatku za cukor C za okolností daného prípadu.
- 22 Listom z 1. septembra 2004 žalobca navrhol prerušiť toto konanie do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora, ktorým sa ukončí konanie v už citovanej veci Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04. Komisia predložila svoje pripomienky k tomuto návrhu listom z 9. septembra 2004, v ktorom uviedla, že prerušenie konania nepovažuje za potrebné.
- 23 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté počas verejného pojednávania 16. septembra 2004. Na pojednávaní žalobca opätovne navrhol prerušenie konania a Komisia opätovne navrhla, aby sa v konaní pokračovalo. Keďže Komisia bola proti návrhu na prerušenie konania a prerušenie konania neodôvodňovali mimoriadne okolnosti, Súd prvého stupňa tento návrh zamietol.

24 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil napadnuté rozhodnutie,

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

25 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako nedôvodnú,

- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

26 Žalobca sa na podporu svojej žaloby odvoláva na hlavný žalobný dôvod, ktorý sa zakladá na porušení článkov 1 a 13 nariadenia č. 1430/79 a na subsidiárny žalobný dôvod, ktorý sa zakladá na porušení zásad rovnosti, právnej istoty a údajnej zásady spravodlivého zaobchádzania.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článkov 1 a 13 nariadenia č. 1430/79

Tvrdenia účastníkov konania

- 27 Žalobca zdôrazňuje, že dovozný poplatok, ktorý mu bol vyrubený na základe článku 26 základného nariadenia a článku 3 nariadenia č. 2670/81, je potrebné považovať za dovozné alebo vývozné clo v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 140/79. Tento poplatok v skutočnosti predstavuje platbu s rovnocenným účinkom alebo prinajmenšom poľnohospodársky odvod alebo inú platbu pri dovoze alebo vývoze zavedenú v súlade so spoločnou poľnohospodárskou politikou v zmysle tohto ustanovenia.
- 28 Žalobca tvrdí, že otázka, či dotknutá suma je dovozným alebo vývozným clom v zmysle tohto ustanovenia, musí byť rozhodnutá výlučne na základe objektívnych kritérií založených na povahe tohto odvodu. Uvádza, že v zmysle odôvodnení základného nariadenia poplatok za výrobu uplatniteľný na cukor C sleduje rovnaký účel, ako clo, menovite ochranu vnútorného trhu, stabilizáciu trhov a zabezpečenie zásobovania. Tento poplatok má konkrétne napraviť obchodné vzťahy, ktoré boli narušené tým, že cukor C nebol vyvezený (rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2002, *British Sugar*, C-101/99, Zb. s. I-205, bod 41).
- 29 Žalobca rovnako poznamenáva, že v zmysle tretieho odôvodnenia nariadenia č. 2670/81 je potrebné zaradiť cukor C, ktorý sa nevyviezol, na rovnakú úroveň s cukrom dovezeným z nečlenských krajín. Vyvodzuje z toho záver, že cukor C podlieha poplatku z dôvodu prekročenia hranice, to znamená dovoznému poplatku.

- 30 Žalobca takisto pripomína, že v zmysle článku 3 nariadenia č. 2670/81 sa poplatok za výrobu určuje na základe dovoznej dane uplatniteľnej na cukor. V tomto smere zdôrazňuje, že v rozpore s tvrdením Komisie uvedeným v napadnutom rozhodnutí tento odkaz na dovoznú daň nepredstavuje iba základ výpočtu, a preto suma tohto poplatku je clo. Skutočnosť, že podľa článku 3 nariadenia č. 3670/81 sa okrem dovoznej dane zohľadňuje aj paušálna suma, iba ešte viac približuje nevyvezený cukor C k dovezenému cukru, pretože ako vyplýva aj z odôvodnení nariadenia Komisie (EHS) č. 2645/70 z 28. decembra o ustanoveniach uplatniteľných na množstvo cukru, ktoré prekračuje maximálnu kvótu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 283, s. 48), táto paušálna suma je vypočítaná na základe nákladov na odbyt dovezeného cukru, a jeho účelom je preto vyrovnanie výhody, ktorú by mohol mať výrobca cukru C v porovnaní s dovozom cukru z tretieho štátu, keďže výrobca by nemusel znášať určité náklady, ktoré by dovozca znášať musel.
- 31 Nakoniec žalobca uvádza, že zákonodarca Spoločenstva si ani nemohol zvoliť iný spôsob výpočtu poplatku za nevyvezený cukor C s odkazom na skutočnosť, že v čase, keď Komisia prijala prvé nariadenie o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru (ďalej len „SOT cukru“), menovite nariadenie č. 2645/70, mala na zreteli, že je nevyhnutné stanoviť rovnaké podmienky pre výrobcov cukru C ako pre dovozcov. Žalobca z toho vyvodzuje, že je neprípustné zvoliť si iný spôsob výpočtu alebo stanoviť pre výrobcov cukru C iné podmienky ako pre dovozcov.
- 32 Komisia usudzuje, že napadnuté rozhodnutie je správne v tom, že vyhlásila žiadosť o odpustenie za neprípustnú, keďže suma, ktorú je výrobca cukru povinný zaplatiť z dôvodu prekročenia výrobnej kvóty, ktorá mu bola pridelená, sa nemôže považovať za dovozné clo, a preto nemôže byť ani odpustená v zmysle colného zákonodarstva Spoločenstva.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

33 Články 13 a 14 nariadenia č. 1430/79 vytvárajú možnosť vrátenia alebo odpustenia dovozného alebo vývozného cla v osobitných prípadoch, ktoré vyplývajú z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby.

34 V danom prípade sa žiadosť o odpustenie cla, ktorá je predmetom napadnutého rozhodnutia, týkala sumy vyrubenej žalobcovi na základe článku 26 základného nariadenia a článku 3 nariadenia č. 2670/81 z dôvodu, že neodpredal určité množstvá cukru C mimo Spoločenstva. Vzniká otázka, či táto suma sa má považovať za vývozné alebo dovozné clo v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79 a v nadväznosti na to, či žiadosť o odpustenie spadá do rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia.

35 V súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia č. 1430/79 dovozné a vývozné clá zahŕňujú po prvé clá, po druhé platby s rovnocenným účinkom ako clo a po tretie poľnohospodárske odvody a iné platby pri dovoze zavedené v súlade so Spoločnou poľnohospodárskou politikou alebo v súlade s osobitnými opatreniami uplatňovanými na základe článku 308 ES na určitý tovar, ktorý je výsledkom spracovania poľnohospodárskych výrobkov.

36 Dá sa však hneď skonštatovať, že vyrubená suma formálne nespadá ani do jednej z kategórií uvedených v článku 1 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia č. 1430/79.

- 37 V skutočnosti, ako to vyplýva aj z článku 26 základného nariadenia a z článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2670/81, táto suma vznikla z dôvodu, že k určenému dátumu nebolo preukázané, že určité množstvo cukru C bolo vyvezené v predpísanej lehote. Táto suma sa vymáha od výrobcu cukru C z dôvodu, že tento cukor, ktorý presahuje kvótu a ktorý bol vyrobený vo vnútri Spoločenstva, sa predal na vnútornom trhu.
- 38 Z toho vyplýva, že suma za cukor C nepredstavuje clo, t. j. clo vyplývajúce zo spoločného colného sadzovníka Európskych spoločenstiev v zmysle článkov 23 a 26 ES. Nejde ani o platbu s rovnocenným účinkom ako clo, keďže takúto daň v zmysle ustálenej judikatúry predstavuje akýkoľvek peňažný odvod, ktorý sa ukladá jednostranne bez ohľadu na spôsob jeho vyberania, a vyrubuje sa na tovary z dôvodu prekročenia hranice, ak nejde o clo v pravom slova zmysle (rozsudky Súdneho dvora zo 17. júla 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, Zb. s. I-4085, bod 20, a z 2. apríla 1998, Outokumpu, C-213/96, Zb. s. I-1777, bod 20). Nakoniec dotknutá suma nepredstavuje ani poľnohospodársky odvod „pri dovoze alebo pri vývoze“, t. j. poplatok vyrubený na poľnohospodárske produkty z dôvodu prekročenia vonkajších hraníc Spoločenstva.
- 39 Žalobca však tvrdí, že suma vyrubená na nevyvezený cukor C sa má považovať za dovozné alebo vývozné clo, keďže sleduje rovnaký účel ako clo, jeho výška sa určuje na základe dovoznej dane uplatniteľnej na cukor a stavia cukor, ktorý presahuje kvótu a nebol vyvezený, do porovnateľnej situácie, ako cukor dovezený z tretích štátov.
- 40 Je dôležité v tomto smere poznamenať, že poplatok za cukor, ktorý presahuje kvótu je súčasťou mechanizmov SOT cukru. Tieto mechanizmy, ako napríklad stanovenie indikatívnych alebo intervenčných cien, vytvorenie spoločného systému obchodovania s tretími štátmi alebo vytvorenie systému výrobných kvót, sledujú spoločné ciele, ktoré zahŕňajú potrebné opatrenia na zabezpečenie zamestnanosti a životnej

úrovne výrobcov, bezpečnosti zásobovania všetkých spotrebiteľov s cukrom, určenej úrovne cien a stability trhu s cukrom.

41 Podobne je dôležité poznamenať, že každý jednotlivý mechanizmus uvedený vyššie sleduje osobitné ciele a napĺňa konkrétne potreby. Preto sa nemôže usudzovať v rozpore s tvrdením žalobcu, že poplatok za vyrobený cukor C sleduje presne tie isté účely ako clo, presnejšie ako dovozná daň alebo náhrady pri vývoze v rámci SOT cukru.

42 V skutočnosti, ako to vyplýva aj z piateho odôvodnenia základného nariadenia, založenie spoločného obchodného systému na vonkajších hraniciach Spoločenstva, do ktorého patrí aj systém odvodov za dovoz a náhrad za vývoz, má za cieľ stabilizovať trh Spoločenstva najmä predchádzaním vplyvu kolísania svetových cien na ceny v rámci Spoločenstva. Na tieto účely sa v rámci SOT cukru predvída vyberanie odvodov za dovoz z tretích štátov a vyplácanie náhrad za vývoz do tretích štátov, pričom poslaním oboch týchto nástrojov je pokryť v sektore cukru rozdiel medzi cenami vo vnútri a mimo Spoločenstva, ak ceny na svetových trhoch sú nižšie ako ceny v Spoločenstve.

43 SOT cukru takisto vytvára systém výrobných kvót, ktoré v zmysle pätnásteho odôvodnenia základného nariadenia predstavujú spôsob, ktorý zabezpečí, aby sa výrobcami platili ceny Spoločenstva a aby mali odbyt svojej produkcie. V rámci tohto systému vytvorilo základné nariadenie mechanizmus na riešenie situácie výroby presahujúcej kvóty A a pridelené výrobcami, t. j. cukru C. Keďže táto kategória

cukru C predstavuje výlučne nadprodukciiu, ktorá nesmie mať nepriaznivý dosah na trh, zákonodarca Spoločenstva zakotvil v článku 26 ods. 1 prvom pododseku zákaz jeho odpredaja na vnútornom trhu a tomu zodpovedajúcu povinnosť vývozu (rozsudok British Sugar, už citovaný, bod 41).

- 44 Porušenie tejto povinnosti má za následok vymáhanie určitej sumy od výrobcu. Táto sankcia má teda predovšetkým odstrašujúci charakter a jej účelom je zabezpečiť dodržiavanie zákazu odpredaja cukru C na vnútornom trhu. Táto suma sa určuje s odkazom na najvyššiu možnú dovoznú daň platnú počas obdobia zahŕňajúceho hospodársky rok, počas ktorého sa príslušný cukor vyrobil, a šesť mesiacov nasledujúcich po tomto hospodárskom roku. V zmysle jedenásteho odôvodnenia základného nariadenia táto suma je určená na to, aby výrobcovia v celom rozsahu financovali náklady na odbyt nadprodukciiu, ktorá existuje medzi výrobou a spotrebou v Spoločenstve.
- 45 So zreteľom na to, čo bolo uvedené vyššie, zo skutočnosti, že suma vyrubovaná na cukor C sa vypočíta na základe dovoznej dane a priráta sa k nej paušálna suma určená na základe nákladov na odbyt dovezeného cukru, sa nedá vyvodiť záver, že táto suma sa stáva dovozným clom. Ako to správne uvádza Komisia v odôvodnení č. 10 napadnutého rozhodnutia, dovozná daň sa zohľadňuje iba ako základ alebo spôsob výpočtu na účely určenia tejto sumy. Zákonodarca Spoločenstva si vybral tento základ výpočtu na dosiahnutie účelu sledovaného touto sumou vyrubovanou na cukor, ktorý presahuje kvótu a nevyvezie sa v určenej lehote, t. j. preto, ako bolo uvedené vyššie, aby sa zabezpečilo dodržiavanie zákazu odpredaja na vnútornom trhu.
- 46 Tento záver nespochybňuje tvrdenie žalobcu o tom, že podľa tretieho odôvodnenia nariadenia č. 2670/81 je potrebné zaradiť cukor C, ktorý sa nevyviezol, na rovnakú úroveň s cukrom dovezeným z nečlenských krajín. V skutočnosti toto odôvodnenie upresňuje, že nevyvezený cukor C sa má zaradiť na rovnakú úroveň s cukrom dovezeným z nečlenských krajín vtedy, „ak sa má stanoviť poplatok, ktorý sa má

odviesť v prípade predaja na vnútornom trhu“. Odôvodnenia nariadenia č. 2670/81 preto iba potvrdzujú tézu, že odkaz na dovoznú daň predstavuje iba základ pre výpočet danej sumy.

- 47 Je preto namieste prijať záver, že suma vyrubená žalobcovi z dôvodu, že neodpredal určité množstvá cukru C mimo Spoločenstva, na základe článku 26 základného nariadenia a článku 3 nariadenia č. 2670/81, nepredstavuje dovozné alebo vývozné clo v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79, a preto Komisia neporušila tieto ustanovenia tým, že vyhlásila žiadosť o odpustenie za neprípustnú.
- 48 Preto je potrebné prvý žalobný dôvod zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti a právnej istoty a údajnej zásady spravodlivého zaobchádzania

Tvrdenia účastníkov konania

- 49 Žalobca subsidiárne tvrdí, že aj keď suma, o ktorej odpustenie žiadal, nepredstavuje dovozné alebo vývozné clo v zmysle nariadenia č. 1430/79, Komisia mala preskúmať túto žiadosť vo svetle článku 13 tohto nariadenia, ktorý predstavuje všeobecné ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní (rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. mája 2001, Kaufring a i./Komisia, T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, Zb. s. II-1337, bod 224), a že zamietnutím žiadosti ako neprípustnej porušila zásady rovnosti a spravodlivého zaobchádzania.

- 50 Podľa žalobcu z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca nemal žiadne právo na odpustenie cla z dôvodu osobitných okolností, a ďalej poznamenáva, že podľa článku 8 ods. 1 a z článku 2 ods. 1 rozhodnutia Rady č. 94/728/ES, Euratom z 31. októbra 1994 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 293, s. 9) holandské úrady nemajú právomoc zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie, keďže sú povinné sumu vymáhanú na základe článku 3 nariadenia č. 2670/81 vybrať a poskytnúť ju Komisii.
- 51 Podľa žalobcu sa s ním zaobchádzalo rozdielne od podnikov v porovnateľnej situácii, ktoré by chceli podať žiadosť o odpustenie dovozného alebo vývozného cla z dôvodu osobitných okolností. Napriek týmto okolnostiam nemal možnosť sa dovolať odpustenia cla z dôvodu spravodlivého zaobchádzania v žiadnom konaní. Poplatok za nevyvezený cukor C je preto postavený na roveň dovoznému clu v každom ohľade okrem právnej ochrany. Je v rozpore so zásadou rovnosti, že ustanovenie článku 13 nariadenia č. 1430/79 o odpustení cla sa neuplatnilo v prípadoch, ktoré boli identické s inými prípadmi, v ktorých boli ekonomickým subjektom priznané tieto výhody.
- 52 V tomto ohľade žalobca uvádza, že v danom prípade sú splnené obe podmienky na odpustenie alebo vrátenie cla stanovené v článku 13 nariadenia č. 1430/79. Po prvé tvrdí, že nemôže byť obvinený zo žiadneho podvodného konania alebo hrubej nedbanlivosti, keďže dôvodom nevyvezenia cukru C v danom prípade bolo výlučne podvodné konanie tretích osôb. Po druhé tvrdí, že tento prípad je porovnateľný s prípadom, v ktorom bol vynesený rozsudok Súdneho dvora zo 7. septembra 1999, De Haan (C-61/98, Zb. s. I-5003). Žalobca uvádza, že holandské úrady mali veľmi včasné informácie o podvodnom konaní súvisiacom s množstvami cukru C, ktoré predával, ale rozhodli sa ho neinformovať o priebehu vyšetrovania, a preto mu nebola daná možnosť splniť si svoju povinnosť, a vyviezol cukor C, ktorý vyrobil, predpísaným spôsobom.

53 Subsidiárne a v poslednom rade žalobca vo veci uvádza, že ak by Súd prvého stupňa dospel k záveru, že článok 13 nariadenia č. 1430/79 sa neuplatňuje, Komisia bola v každom prípade povinná preskúmať žiadosť o odpustenie cla, a to aj mimo rámca tohto nariadenia, a obmedzením sa na konštatovanie, že táto žiadosť bola neprípustná, Komisia porušila zásady právnej istoty, rovnosti a spravodlivého zaobchádzania. Žalobca tvrdí, že ak Komisia neuznáva túto povinnosť, jeho právna ochrana nie je úplná. Poznomenáva, že Súdny dvor potvrdil, že vyššie právne zásady, predovšetkým zásada proporcionality, sa uplatňujú na vyrubovanie poplatku za cukor C (rozsudok Súdneho dvora z 29. januára 1998, Südzucker, C-161/96, Zb. s. I-281, body 34 a 35). Takisto pripomína návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mischo v súvislosti s rozsudkom British Sugar, už citovaným vyššie (Zb. s. I-208), v ktorých sa uvádza, že pri výklade a uplatňovaní článku 3 nariadenia č. 2670/81 sa musia dodržiavať všeobecné právne zásady.

54 Komisia uvádza, že odpustenie poplatku za nevyvezený cukor C je potrebné preskúmať v rámci aplikovateľnej právnej úpravy, pričom zásada spravodlivého zaobchádzania ju nijakým spôsobom nezaväzuje k tomu, aby vykonala vyšetrenie mimo rámca právnej úpravy. Usudzuje, že situácia výrobcu cukru C, ktorý poruší svoju povinnosť tento cukor vyvieš, nie je porovnateľná so situáciou ekonomického subjektu, ktorý dováža určité množstvo cukru do Spoločenstva, a preto nemôže ísť o porušenie zásady rovnosti z dôvodu, že by sa s týmito ekonomickými subjektmi zaobchádzalo odlišne. Okrem toho poznamenáva, že článok 1 ods. 1 nariadenia č. 2670/81 umožňuje odpustenie poplatku za nevyvezený cukor C v prípade osobitných okolností, menovite vyššej moci.

55 Čo sa týka argumentu žalobcu, ktorý bol prednesený subsidiárne v poslednom rade, Komisia usudzuje, že použitie ustanovenia o spravodlivom zaobchádzaní uvedené v colnom zákonodarstve na prípad, ktorý nespadá do rozsahu pôsobnosti tohto zákonodarstva, by samo osebe ohrozovalo zásady právnej istoty a rovnosti. Nakoniec usudzuje, že žalobca si mylí ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní obsiahnuté

v colnom zákonodarstve Spoločenstva s údajnou zásadou spravodlivého zaobchádzania. Takáto všeobecná zásada práva Spoločenstva pritom neexistuje, keďže kritérium spravodlivého zaobchádzania sa tradične preveruje v rámci uplatňovania zásady proporcionality.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 56 Svojím druhým, subsidiárnym žalobným dôvodom žalobca v podstate tvrdí, že aj keď suma, ktorá mu bola vyrubená, nepredstavuje dovozné alebo vývozné clo, Komisia porušila zásadu rovnosti, právnej istoty a údajnú zásadu spravodlivého zaobchádzania tým, že zamietla jeho žiadosť o odpustenie ako neprípustnú bez toho, že by dôkladne preskúmala túto žiadosť v rámci nariadenia č. 1430/79, a to vo svetle týchto zásad.
- 57 Po prvé je namieste uviesť, že spravodlivé zaobchádzanie nedovoľuje odchýlenie sa od uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva mimo prípadov predvídaných právnou úpravou alebo v prípade, ak sa samotný právny predpis vyhlási za neplatný (rozsudok Súdneho dvora z 29. septembra 1998, *First City Trading a i.*, C-263/97, Zb. s. I-5537, bod 48). Ako bolo uvedené vyššie, suma upravená v článku 26 základného nariadenia a v článku 3 nariadenia č. 2670/81 však nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 13 nariadenia č. 1430/79.
- 58 V tomto ohľade je dôležité skonštatovať, že podľa právnej úpravy SOT cukru, menovite článku 1 ods. 1 druhého a tretieho pododseku a článku 3 ods. 4 nariadenia č. 2670/81, sa poplatok za cukor C nevyrubuje v prípadoch, ktoré vnútroštátne úrady

uznajú ako prípady vyššej moci. Preto spravodlivé zaobchádzanie nemôže zdôvodniť rozšírenie možností odhliadnuť od vyrubenia poplatku okrem prípadov vyššej moci.

59 Po druhé je namieste pripomenúť, že v zmysle ustálenej judikatúry zásada rovnosti, ktorá patrí medzi základné zásady práva Spoločenstva, vyžaduje, aby sa porovnateľné prípady neposudzovali odlišne, ak rozlišovanie nie je objektívne zdôvodnené (rozsudok Súdneho dvora z 25. novembra 1986, Klensch a i., 201/85 a 202/85, Zb. s. 3477, bod 9; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. septembra 1995, Lefebvre a i./Komisia, T-571/93, Zb. s. II-2379, bod 78).

60 Súd prvého stupňa však usudzuje, že výrobca cukru C v Spoločenstve a ekonomický subjekt podliehajúci dovoznému alebo vývoznému clu sa nenachádzajú v porovnateľnej situácii. Ako bolo uvedené vyššie, skutočnosti, pre ktoré vzniká povinnosť tieto sumy zaplatiť — chýbajúci dôkaz o vyvezení určitého množstva cukru C v požadovanej lehote a dovezenie tovarov na colné územie Spoločenstva — nie sú v týchto dvoch prípadoch rovnaké. Na výrobcu cukru sa vzťahuje zákaz odpredaja cukru, ktorý presahuje kvótu na vnútornom trhu, a tomu zodpovedajúca povinnosť tento cukor vyviezť (rozsudok *British Sugar*, už citovaný, bod 41). Okrem toho musí výrobca cukru C dodržať časový sled výroby, to znamená najprv musí vyrobiť určité množstvo cukru zodpovedajúce súčtu jeho kvót A a B, aby sa potom isté množstvo cukru mohlo považovať za cukor C (rozsudok *British Sugar*, už citovaný, bod 44). Na dovozcu sa však tieto povinnosti nevzťahujú.

61 Z toho vyplýva, že v danom prípade nie sú splnené podmienky, na základe ktorých by sa dalo skonštatovať, že došlo k diskriminácii.

- 62 Po tretie, čo sa týka zásady právnej istoty, na rozdiel od tvrdenia žalobcu skutočnosť, že chýba osobitný mechanizmus, ktorý by umožnil žalobcovi požiadať o odpustenie sumy, ktorá mu bola vyrubená z dôvodu spravodlivého zaobchádzania, nemôže predstavovať porušenie tejto zásady. V skutočnosti odpustenie alebo vrátenie cla z dôvodu spravodlivého zaobchádzania je výnimkou, ktorú je možné použiť iba v osobitne stanovených prípadoch, pričom tieto ustanovenia je potrebné vykladať striktnie. V tomto ohľade Súd prvého stupňa usudzuje, že zásada právnej istoty je v danom prípade dodržaná, pretože záväzky osoby, ktorá je povinná zaplatiť sumu upravenú v článku 26 základného nariadenia a článku 3 nariadenia č. 2670/81, vyplývajú z okolností, ktorých právna úprava je jasná a ktoré umožňujú, aby ekonomický subjekt poznal tieto povinnosti spojené s jeho činnosťou.
- 63 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že toto tvrdenie je potrebné zamietnuť. Treba preto zamietnuť aj celý žalobný dôvod.
- 64 Je preto namieste zamietnuť žalobu v celom rozsahu.

O trovách

- 65 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu svojich vlastných trov konania, ako aj na náhradu trov, ktoré vznikli Komisii, v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1) **Žaloba sa zamietá.**

- 2) **Žalobca je povinný znášať trovy konania, ktoré mu vznikli, a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii.**

Lindh

García-Valdecasas

Jürimäe

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. decembra 2004.

Tajomník

Predsedníčka komory

H. Jung

P. Lindh